

«Затверджую»
ректор Національної музичної академії України
імені П.І.Чайковського,
доктор філософії, професор, академік,
заслужений діяч мистецтв України
М. О. Тимошенко
«14» квітня 2026 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та
практичне значення результатів дисертації
Хуан Кайляна
на тему «Оркестрова та театральна музика Хуан Жо в контексті
китайсько-американських творчих взаємин»
на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 025 – «Музичне мистецтво»
з галузі знань 02 – «Культура і мистецтво»**

**ВИТЯГ
з протоколу № 10
засідання кафедри історії світової музики
Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського
від «14» квітня 2026 року**

ПРИСУТНІ:

доктор мистецтвознавства, професор Жаркова В. Б. (зав. кафедри), доктор мистецтвознавства, професор Зінкевич О. С., доктор мистецтвознавства, професор Соломонова О. Б., доктор мистецтвознавства, професор Редя В. Я., кандидат мистецтвознавства, в. о. професора Гнатюк Л. А., кандидат мистецтвознавства, в. о. професора Антонова О. Г., кандидат мистецтвознавства, доцент Артем'єва В. Б., кандидат мистецтвознавства, доцент Лігус О. М. (секретар кафедри), кандидат мистецтвознавства, доцент Наумова О. А., кандидат мистецтвознавства, доцент Різаєва Г. Є., кандидат мистецтвознавства, доцент Д'ячкова О. А., кандидат мистецтвознавства, викладач Лі Цін, викладач, старший лаборант Антонова М. С.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: Проведення та обговорення публічної презентації наукових результатів дисертації аспіранта кафедри історії світової музики Національної музичної академії України. Проведення та обговорення публічної презентації наукових результатів дисертації аспірантки кафедри історії світової музики Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського Хуан Кайляна на тему «Оркестрова та театральна музика Хуан Жо в контексті китайсько-американських творчих взаємин» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 – «Музичне мистецтво» з

галузі знань 02 – «Культура і мистецтво».

Тема дисертаційної роботи «Оркестрова та театральна музика Хуан Жо в контексті китайсько-американських творчих взаємин» була затверджена на засіданні Вченої ради Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського 27 жовтня 2025 року (протокол № 6, наказ 234-А).

Науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри історії світової музики Антонова Олена Григорівна.

СЛУХАЛИ: публічну презентацію наукових результатів аспіранта кафедри історії світової музики Національної музичної академії України Хуан Кайляна за матеріалами дисертації «Оркестрова та театральна музика Хуан Жо в контексті китайсько-американських творчих взаємин» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 – «Музичне мистецтво» з галузі знань 02 – «Культура і мистецтво».

Хуан Кайлян доповів основні положення дисертаційної роботи: актуальність, наукову новизну, практичну цінність, використання результатів дисертації.

ВИСТУПИЛИ:

Поставили запитання:

доктор мистецтвознавства, доцент, В. Я. Редя; доктор мистецтвознавства, професор В. Б. Жаркова; кандидат мистецтвознавства, доцент В. Б. Артем'єва; кандидат мистецтвознавства, доцент Г. Є. Різаєва.

Науковий керівник: кандидат мистецтвознавства (спеціальність 17.00.03 – Музичне мистецтво), доцент О. Г. Антонова, професор кафедри історії світової музики (*виступ позитивний*).

Взяли участь у обговоренні роботи:

доктор мистецтвознавства, доцент, В. Я. Редя; доктор мистецтвознавства, професор В. Б. Жаркова; доктор мистецтвознавства, професор О. С. Зінкевич, доктор мистецтвознавства, професор О. Б. Соломонова; кандидат мистецтвознавства, доцент В. Б. Артем'єва; кандидат мистецтвознавства, кандидат мистецтвознавства, доцент Г. Є. Різаєва (*виступи позитивні*).

УХВАЛИЛИ: На підставі експертизи дисертаційної роботи, доповіді здобувача, запитань присутніх і відповідей здобувача, обговорення учасниками засідання основних положень дисертації та виступу наукового керівника прийняти такий висновок щодо дисертаційної роботи Хуан Кайляна на тему «Оркестрова та театральна музика Хуан Жо в контексті китайсько-американських творчих взаємин»:

ВИСНОВОК

щодо дисертаційної роботи Хуан Кайляна на тему
«Оркестрова та театральна музика Хуан Жо в контексті китайсько-американських творчих взаємин»

1. Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукової діяльності академії.

Актуальність теми дисертації «Оркестрова та театральна музика Хуан Жо в контексті китайсько-американських творчих взаємин» обумовлена низкою факторів. По-перше, твори Хуан Жо регулярно виконуються та активно записуються провідними симфонічними оркестрами та оперними театрами США, Європи і Азії. По-друге, Хуан Жо демонструє високий рівень теоретичної рефлексії власного творчого методу. По-третє, музика композитора репрезентує новий тип міжкультурної стратегії, у якій національна ідентичність функціонує як внутрішній принцип організації звукового матеріалу. Додаткову актуальність дослідження визначає відсутність систематизованих музикознавчих праць, присвячених творчості Хуан Жо, у західному, українському та китайському науковому просторі.

Тема дисертації розроблена відповідно до темі №3 «Світова музична культура: сучасний стан і проблеми розвитку» перспективного тематичного плану науково-дослідної діяльності НМАУ ім. П. І. Чайковського (2026–2030 рр.).

Мета роботи – комплексне музикознавче осмислення оркестрової та театральної творчості Хуан Жо у контексті сучасної китайсько-американської композиторської традиції, з виявленням особливостей жанрового мислення, типів програмності та специфіки реалізації авторської концепції дименціоналізму.

Реалізація поставленої мети визначила наступні **завдання** дослідження:

- проаналізувати проблематику транснаціональної ідентичності в сучасній творчості китайських композиторів та окреслити її музикознавчі інтерпретації в контексті опозиції «своє–чуже»;

- визначити основні напрями дослідження творчості китайсько-американських композиторів сучасності та з'ясувати місце творчості Хуан Жо в цьому аналітичному дискурсі;

- виявити та систематизувати жанрово-стильові параметри творчості Хуан Жо, зумовлені специфікою його композиторської ідентичності;

- обґрунтувати концепцію дименціоналізму як філософсько-естетичну та композиційну основу творчого мислення Хуан Жо в координатах мистецьких відносин «Схід–Захід»;

- проаналізувати оркестрові твори Хуан Жо з позицій жанрових трансформацій і типів програмності в контексті сучасної музичної практики;

- виявити специфіку реалізації різних моделей програмності в оркестровій та камерно-симфонічній творчості композитора;

- систематизувати та інтерпретувати сценічну творчість Хуан Жо, зокрема оперні й інструментально-театральні твори, в контексті провідних тенденцій музичного театру ХХІ століття та авторської моделі театру резонансу.

Об'єкт дослідження — сучасна китайсько-американська композиторська творчість кінця ХХ — початку ХХІ століття в контексті процесів міжкультурної інтеграції, які характеризують глобалізований академічний музичний простір сучасності.

Предмет дослідження — жанрово-стильові та смислові характеристики оркестрової й театральної музики Хуан Жо, зумовлені специфікою міжкультурної ідентичності та авторської естетики дименціоналізму.

Методологічна база дослідження ґрунтується на комплексному поєднанні спеціальних методів музикознавства та суміжних гуманітарних дисциплін, що забезпечує цілісне осмислення оркестрової й сценічної творчості Хуан Жо у міжкультурному та концептуальному вимірах:

- *історико-музикознавчий* метод застосовано для реконструкції культурно-мистецького контексту формування китайсько-американської композиторської традиції та визначення місця творчості Хуан Жо в системі художніх процесів кінця ХХ — початку ХХІ століття;

- *аналітико-структурний* метод використано з метою виявлення особливостей формоутворення, фактурної організації, тембрового мислення й метроритмічних процесів в оркестрових і камерних творах композитора;

- *жанрово-типологічний* метод дозволяє окреслити модифікації традиційних жанрових моделей (симфонія, камерна симфонія, опера, інструментальний театр) у творчості Хуан Жо та простежити процеси їх переосмислення в умовах сучасної музичної практики;

- *інтерпретативно-герменевтичний* метод спрямований на аналіз програмності, символічних структур і концептуальних опозицій у музичних творах;

- *компаративний* метод застосовано для зіставлення східних і західних естетичних моделей, інтонаційних систем і виконавських практик, що функціонують у творчості композитора;

- *міждисциплінарний* підхід із залученням положень культурології, естетики, театрознавства та інтермедіальних студій використано для аналізу сценічних і перформативних аспектів музики, де звук функціонує у взаємодії з простором, тілесністю та візуальними елементами.

2. Формулювання наукового завдання, нове вирішення якого отримано в дисертації.

Дисертацію Хуан Кайляна «Оркестрова та театральна музика Хуан Жо в контексті китайсько-американських творчих взаємин» присвячено вирішенню актуальної наукової задачі — комплексному осмисленню оркестрової та театральної творчості Хуан Жо як цілісної художньо-

концептуальної системи у контексті сучасної китайсько-американської композиторської традиції. На основі комплексного вивчення наукової літератури, знайомства зі змістом публічних виступів та інтерв'ю композитора, детального аналізу нотного, аудіо- та відеоматеріалу охарактеризовано авторську концепцію дименціоналізму як естетико-композиційну стратегію творчості та виявлено специфіку її реалізації в музиці Хуан Жо. Дослідження оркестрових творів склало фундамент для типології використаних композитором типів програмності. Звернення до театральних опусів дало змогу простежити еволюцію від історико-нарративних моделей до перформативних і ритуалізованих форматів. Розгляд зразків інструментального театру Хуан Жо утворило підстави для диференціації їх на «театр драми» та «театр резонансу». Важливим висновком дослідження стало визначення місця Хуан Жо в сучасних культурних процесах: з одного боку, як спадкоємця сформованої його попередниками китайсько-американської композиторської традиції, з іншого — як репрезентанта якісно нового рівня художнього мислення, що веде до виходу за межі жанрових, стилістичних і національних моделей художньої ідентичності.

3. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна.

Наукова новизна результатів дослідження, отриманих особисто здобувачем, полягає у тому, що *вперше*:

- запропоновано системну інтерпретацію авторської концепції дименціоналізму як естетико-композиційної стратегії, що визначає специфіку формоутворення, програмності та просторово-часової організації музичного матеріалу в оркестрових і сценічних творах композитора;

- розроблено типологію програмності у творчості Хуан Жо (культурно-генетичної, метафорично-кінестетичної, філософсько-онтологічної та екзистенційно-меморіальної), що дозволяє переосмислити програмність як процесуальну та концептуальну категорію сучасної музики, а не як ілюстративний наратив;

- виявлено та систематизовано жанрові стратегії композитора в оркестровій, камерно-симфонічній та сценічній музиці, зокрема модифікації симфонії, камерної симфонії, опери, інструментального театру та перформативних форм у координатах міжкультурної ідентичності;

- обґрунтовано роль міжкультурної інтеграції як конструктивного принципу творчості Хуан Жо, що реалізується не через стилізацію чи еклектику, а через внутрішню трансформацію інтонаційних, тембрових і драматургічних моделей;

- введено до наукового обігу та проаналізовано низку оркестрових і сценічних творів композитора, які досі не були предметом спеціального музикознавчого аналізу в українській науці.

4. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, результатів і висновків дисертації забезпечена коректним застосуванням сучасних методів дослідження (зокрема, аналітико-структурного, жанрово-типологічного, інтерпретативно-герменевтичного, компаративного), а також співставленням одержаних результатів із широким колом наукових розвідок.

5. Рівень теоретичної підготовки здобувача, його особистий внесок у розв'язання конкретного наукового завдання. Рівень обізнаності здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених.

Здобувач показав високий рівень теоретичної підготовки. Теоретичну основу дослідження складають праці вітчизняних і зарубіжних дослідників, серед яких:

- дослідження, присвячені проблемам національної та транснаціональної ідентичності, міжкультурної взаємодії, діалогічності та опозиції «своє–чуже» в музиці: О. Берегова, Ден Цзякунь, І. Ляшенко, О. Самойленко, Б. Сюта, Ang Ien, Bai Zhao, J. Barone, I. Biddle, G. Born, G.-M. Cheng, M. J. Cheng, Cheung Hon Ki, Cheung Joys Hoi Yan, A. Chun, J. Corbett, Du Yun, T. Fang, Green Edward, H. Bjorn, A. Ho, Q. Huang, P. Li, F. Lau, R. Lock, C. Moraru, A. Nathanel, Ning Wang, E. Said, N. Ugolotti, Wang Gungwu, A. Winter-Johnson, Wu Alen, Zheng Su;

- роботи, у яких творчість китайсько-американських композиторів ХХ–ХХІ століть розглядаються крізь призму глобалізації: Лі Мін, Лі Цян, Лю Бинцян, Лю Ле, Лю Цзюньї, С. Павлишин, Сун Яньин, Хуан Тайлун, І. Чернова, Чжу Сісі, Ян Цзюнь, D. Albertson, I. Buruma, P. Chang, G.-M. Chen, Chen Yi, Ching-chih Liu, Chou Wen-chung, Deng Qian, Hanqing Zhou, E. Hung, Ji Yuting, Jiaxue Hongzi, A. Kijanowska, Lindsay Berg, Liu Ching-Chih, C. Mackerras, Melvin Sheila, Mengqian Lin, Ming Yue, Nan Zhang, N. Y. Rao;

- праці, орієнтовані на творчість Хуан Жо: М. Bridle, D. Carroll, I. Oltuski, F. Oteri, Pac Nyc, C. Paget, M. Pullinger, S. Harvey;

- дослідження, присвячені оркестровій та ансамблевій музиці ХХ–ХХІ століть, у тому числі творам китайських композиторів: Ден Цзякунь, Кан Їнчжен, С. Коробецька, І. Смірнова, А. Черноіваненко;

- розвідки з проблем сценічної та театральної музики, включно з оперою, інструментальним театром і перформативними формами: О. Берегова, Ван Лунчань, Ван Те, В. Волкомор, Л. Кияновська, А. Приходько, Цяо Чжи, М. Черкашина-Губаренко, Чжан Кай, І. Bishop, H. Bjorn, H. Falk, W. Germano, V. Globokar, J. Hерokoski, N. Nikolić, O. Putiatytska;

- праці з проблематики жанрово-стильових трансформацій (Лю Ся), особливостей композиційних технік (О. Жарков), модусів програмності (Лу Цзе, М. Bonds, J. Kregor), фольклорних стратегій композиторської творчості

(О. Дерев'янченко, Чжан Лін), музичної поетики (Бай Сяонань, особливостей авторської індивідуальності (І. Драч, І. Коновалова), а також механізмів інтонаційної пам'яті та семантики «традиційного» в умовах сучасної музичної комунікації (Цяо Чжи, Ю. Чекан, А. Вурон, С. Callender, L. Kramer, С. Moraru).

6. Теоретичне та практичне значення роботи.

Практичне значення дослідження полягає в можливості використання його результатів у подальших музикознавчих працях, присвячених сучасній оркестровій та сценічній музиці, у тому числі китайських композиторів, проблемам міжкультурної взаємодії та жанрово-стильових трансформацій у академічному мистецтві кінця ХХ — початку ХХІ століття. Матеріали дисертації можуть бути залучені до навчального процесу закладів вищої освіти мистецького профілю при розробці спецкурсів, навчально-методичних посібників і лекційних курсів з історії та теорії сучасної музики, а також використані в аналітичній та виконавсько-інтерпретаційній практиці.

7. Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок здобувача в публікації.

Основні положення дисертації висвітлено в **чотирьох** одноосібних статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях України.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації: публікації у наукових фахових виданнях України:

1. Хуан Кайлян. Жанрово-стильові особливості «Народних пісень для оркестру» Хуана Жо // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зб.; напрям: Мистецтвознавство. Рівне : РДГУ, 2023. Вип. 46. С. 92–100.
DOI : <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v46i.679>
2. Хуан Кайлян. Інструментальна творчість Хуана Жо та його театр резонансу як принцип самоідентифікації // Актуальні питання гуманітарних наук / [ред.-упоряд. М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 80. Том 2. С. 116–121.
DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/80-2-16>
3. Хуан Кайлян. Концептосфера Інь–Ян у симфонічній творчості Хуана Жо // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зб.; напрям: Мистецтвознавство. Рівне : РДГУ, 2024. Вип. 48. С. 216–223.
DOI : <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v48i.774>

4. Хуан Кайлян. Традиції та новаторство в опері-інсталяції «Перерваний рай» Хуан Жо // Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2025. Вип. 86. Т. 3. С. 138–143.
DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/86-3-20>

Результати дисертаційної роботи повністю відображено в публікаціях.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат (перевірку наявності текстових запозичень виконано за допомогою системи Strikeplagiarism), рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Ген Іно на тему «Західноєвропейська оркестрова музика в інтерпретації китайських диригентів: кроскультурний контекст» є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

8. Апробація матеріалів дисертації.

Головні ідеї і положення роботи були викладені у доповідях на **чотирнадцяти** всеукраїнських і міжнародних наукових конференціях:

1. Музично-театральні твори Хуан Руо на сучасній американській сцені // XVIII Міжнародна науково-практична конференція «Світовий культурний простір крізь призму сучасних глобалізаційних, пандемічних викликів та війни» (Рівне, 17–18 листопада 2022 р.);

2. Оперна творчість Хуан Жо: напрямки жанрових пошуків // Міжнародна науково-творча конференція «Богатирьовські читання: школа теорії та практики» (Харків, 17–19 березня 2023 р.);

3. Опера XXI століття крізь призму проблеми діалогу культур // Міжнародна науково-освітня конференція «Гуманістичні цінності людства в реаліях сучасного світу» (Київ, 8 червня 2023 р.);

4. Музика Хуан Жо на міжнародних фестивалях сьогодення // Всеукраїнський круглий стіл на тему «Український фестивальний рух в умовах війни як один із найвагоміших важелів музично-історичного процесу» (Київ, 3 жовтня 2023 р.);

5. Інструментальна музика китайських композиторів у культурному просторі України // Сьома міжнародна науково-практична конференція «Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях» (Київ, 2–4 листопада 2023 р.);

6. Жанрово-стильові особливості Пісень для оркестру Хуана Жо // XIX Міжнародна науково-практична конференція «Українська і світова культура в умовах глобалізаційних викликів та війни» (Рівне, 16–17 листопада 2023 р.);

7. Скрипковий концерт Хуана Жо «Omnipresence» в світлі сучасних тенденцій розвитку жанру: до 20-річчя створення // XIII Міжнародна наукова

конференція «Ювілейні та пам'ятні дати 2023 року», Київ, 20–21 листопада 2023 р.);

8. Китайська академічна музика у світовому культурному просторі // Міжнародна науково-практична конференція «Світова культурна спадщина в умовах формування нового світопорядку» (Київ, 7 грудня 2023 р.);

9. Формування авторської моделі жанру в опері «Доктор Сунь Ятсен» Хуана Жо // Міжнародна конференція наукового проекту «Сучасне слово про мистецтво: наука і критика», Харків, 13–14 лютого 2024 р.);

10. Концептосфера Інь–Ян у симфонічній творчості Хуана Жо Міжнародна науково-практична конференція «Україна – ЮНЕСКО: 70 років разом» (Київ, 25 квітня 2024 р.);

11. Відображення філософських ідей даосизму в оркестровій п'єсі «Стаючи іншим» Хуана Жо // Всеукраїнський круглий стіл «Сучасні тенденції у музичному мистецтві» (Київ, НАМ України, 26 вересня 2024 р.);

12. Принципи втілення інструментального театру в творчості Хуана Жо // Восьма Міжнародна науково-практична конференція «Україна. Європа. Світ» (Київ, 7–9 листопада 2024 р.);

13. Театр резонансу №1: Звукова Велика стіна» Хуана Жо: форми взаємодії звуку та простору // XX Міжнародна науково-практична конференція «Євроінтеграційні процеси в сучасній Україні: освітній і культурно-мистецький вимір» (Рівне, 21–22 листопада 2024 р.);

14. Традиції та новаторство в опері-інсталяції «Перерваний рай» Хуана Жо Міжнародна наукова конференція «Сучасний мистецький простір як код митця: філософсько-культурологічний аспект»; в рамках Третього міжнародного культурно-мистецького фестивалю пам'яті Героя України, Лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка, академіка, композитора Мирослава Скорика, Київ, 5–7 травня 2025 р.).

9. Відповідність змісту дисертації спеціальності з відповідної галузі знань, з якої вона подається до захисту.

За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значимістю дисертаційна робота Хуан Кайляна «Оркестрова та театральна музика Хуан Жо в контексті китайсько-американських творчих взаємин» відповідає спеціальності 025 – «Музичне мистецтво». Здобувачем повністю виконано освітню та наукову складову освітньо-наукового рівня вищої освіти.

10. Рекомендація дисертації до захисту.

Дисертаційна робота Хуан Кайляна «Оркестрова та театральна музика Хуан Жо в контексті китайсько-американських творчих взаємин» відповідає вимогам, передбаченим пунктами 5, 6, 7, 8 «Порядку присудження ступеня

